СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРҐАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ СОЮЗ — OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIV. Ч. 255. Джерзі Ситі, Н. Дж., субота, 31-го жовтня 1936. — VOL. XLIV. No. 255. Jersey City, N. J., Saturday, October 31, 1936. THREE CENTS

РУЗВЕЛТ ЗАКИДУЄ САБОТУВАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАЦІ

ВАШИНҐТОН. — Рузвелт, демократичний кандидат на уряд президента Злучених Держав, закінчив уже свою передвиборчу туру промовами в Вилкс Бери й Гарисбурґу в стейті Пенсилвенія, та вернувся до Вашинґтону.

У своїх промовах у Пенсилвенії Рузвелт закидав своїм противникам, себто Републиканській Партії, саботування заходів уряду для суспільного забезпечення, головно забезпечення праці, при помочі брехливої пропаґанди. Він закидав Ландонові піддержування секціоналізму, себто окружних інтересів проти інтересів цілого краю, та розбурхування клясової боротьби при помочі „кампанії про торговий коник", себто піднесення цін на товари за Рузвелтової адміністрації.

Коли Рузвелт приїхав до Філядельфії, йому влаштовано там величезну демонстрацію, що була несподіванкою для демократичних лідерів з огляду на звісні републиканські симпатії мешканців того міста.

ЛАНДОН ДОМАГАЄТЬСЯ ВІД РУЗВЕЛТА ВИЯСНЕННЯ.

НЮ ЙОРК. — Ландон, републиканський кандидат на уряд президента Злучених Держав, виступав тут у Медисон Сквер Ґардені на вічу, на котре звилося понад 20,000 осіб, з промовою, в котрій закидав Рузвелтові, що він іще не дав відповіди на важні питання кампанії, а саме, що він думає робити з „адміністрацією рільничого достроєння" („Ей-Ей-Ей"), з допомогою для безробітних та з буджетом.

О. КОКЛИН ПРО ВИБОРИ В СТЕЙТІ НЮ ЙОРК.

НЮ ЙОРК. — Відомий радіовий римо-католицький проповідник, о. Чарлз Коклин, виступив тут у Ґінодромі на вічу, влаштованім його орґанізацією, Краєвим Союзом Суспільної Справедливости, з промовою, в котрій радив виборцям голосувати за суддю Блейклія, кандидата Републиканської Партії, на уряд стейтового ґубернатора.

О. Коклин, як звичайно, виступав проти інтернаціональних банкирів, капіталізму, комуністів та преси. Коли публика стала гукати на ґазетних репортерів, він казав, що репортери не винуваті, бо вони хочуть писати про події правду, але їх боси їм не містять того, що репортери написали.

ҐУБЕРНАТОР БОРОНИТЬ ДЕМОКРАТИЗМ РУЗВЕЛТА.

НЮ ЙОРК. — Ґубернатор нюйорського стейту Ліман виступав тут на кількох вічах з промовами за вибір президентом Рузвелта, доказуючи зібраним, що Рузвелтова політика це правдива американська демократія, бо вона йде проти комунізму й проти фашизму та боронить права кожної людини до життя й свободи.

ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА.

ПРИНСТОН (Ню Джерзі). — У четвер коло 9 години вечором недалеко від стації Принстон Джонкшен вилетів із шин посп1шний поїзд залізниці Пенсилвенія, що їхав з Ню Йорку до Клівленду. 6 возів поїзду вискочили з рейок, а віз для курців зовсім перевернувся. Підчас катастрофи згинув один чоловік, а 19 були покалічені.

Причиною катастрофи було зірвання колеса з одного воза.

ХТО БУДЕ ПРЕЗИДЕНТОМ?

НЮ ЙОРК. — Тижневик „Літерері Джайджест" подав уже остаточну частину своїх обчислень голосів, відданих у зарядженім ним пробнім голосуванню на президента Злучених Держав.

Досі віддано в цьому голосуванню на Ландона 1,293,-669 голосів, на Рузвелта 972,897, на Лемке 83,610.

Принстонський університет подав до публичного відома обчислення з зарядженого ним голосування серед студентів американських університетів. На 80,572 відданих голосів Рузвелт дістав 38,077, Ландон 35,702, соціяліст Томас 2,520, комуніст Бравдер 2,143, Лемке 1,115, а 135 голосів розбились.

РЕКЕТ ПІДРОБЛЮВАННЯ МАРОК.

БОСТОН. — Федеральні аґенти відкрили рекетірів, що торгують підроблюваними американськими почтовими значками.

Аґенти арештували тут 4 членів шайки та сконфіскували велику масу значків, що представляли для шайки вартість 200,000 долярів.

ЗЕМЛЕТРУС У КАЛІФОРНІЇ.

ЛОС АНДЖЕЛЕС. — В околиці цього міста відчуто в четвер коло пів до 3-тої години зполудня виразні потрясення землі. Шкоди не було.

ЗҐОРІЛА СТАРУШКА.

БРУКЛИН. — 66-літня пані Анна Візнер зґоріла на смерть, як її одіж занялася на ній від ґазової кухні, на котрій вона варила обід.

На її крики надбігли сусіди, але її вже врятувати не могли. Заки на їх повідомлення приїхав шпитальний амбуланс, вона вже померла.

М. Вільшина.

ЛИСТОПАД

Та ніч була така, така відмінна
Від ночей тих, що були перед нею —
Безмісячна, тривожна, безпромінна,
У таємниць загорнена кирею, —
Колиж нарешті влав її серпанок,
То й світ був інший, як у кожний ранок.

Ще місто в сні, не відало про ніщо,
Як в брук жовнярські вдарили підкови,
Як сталь при боці брязнула зловіщо,
Як спалахнули перші маки крови,
Як вартових змінили ми на башті
І наш прапор завісили на машті.

В долонях кріс, за поясом гранати
І мов два тигри під шоломом очі —
Оттак пішли ми ранок зістрічати,
Що мав прийти по тій безсонній ночі
І здійснити по довгих, довгих літах
Те, що батьки лишили в заповітах.

Мов буревій, мов буря дика, люта,
Що рве з корінням дуби і тополі,
Немов стріла до вистрілу напнута,
Так ми тоді зірвалися до волі,
І грянули, немов гірський водопад
В історію, а з ними — наш Листопад.

В ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ

Перший Листопад!

Радісний день, що засвідчив невмиручість великого Українського Народу! Свято, котре само собою каже призадуматися над тим, що нам дав памятний ЛИСТОПАД 1918 РОКУ, що могла здобути Нація, а що втратила.

Не сміємо при тій нагоді забувати тих втрат, які для Нації понесли наші борці, не сміємо забути тих, що для найвищого добра Нації терплять ще нині і терпітимуть ціле життя.

НЕ СМІЄМО ЗАБУТИ НАШИХ ІНВАЛІДІВ!

За всяку ціну мусимо втишити терпіння близн та ран Українських Інвалідів. Дві тисячі інвалідів лишила нам війна з 1918—1920 рр. і віддала їх в опіку Українського Тов-а Допомоги Інвалідам у Львові. На їхне дуже скромне забезпечення, опротезування та лікування треба понад 100,000 ЗЛОТИХ РІЧНО.

Таку суму складає українське громадянство дотепер кожного майже року.

До зложення тих фондів причиняється постійно українська еміґрація.

Пригадуємо наші потреби і цьогорічного листопаду та віримо, що в часі цьогорічних Листопадових Свят, які обходите з таким пієтизмом, НЕ ЗАБУДЕТЕ ПРО УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ!

В ТОМУ МІСЯЦІ ЖЕРТВУЙТЕ ВСІ НА ДОПОМОГУ ІНВАЛІДАМ!

ЛИСТОПАД — МІСЯЦЬ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ!

ДОХІД З ЛИСТОПАДОВИХ СВЯТ ЖЕРТВУЙТЕ НА ІНВАЛІДІВ! НЕХАЙ НАДІЯ НА ВАС НЕ ЗАВЕДЕ ОЧІКУВАНЬ ІНВАЛІДІВ!

УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО ДОПОМОГИ ІНВАЛІДАМ У ЛЬВОВІ.

ДЕРЖАВНЕ СВЯТО ПЕРШИЙ ЛИСТОПАД

Державне Свято. Перший Листопад...
Мило згадати цей День з усіх Свят.

Та пригадаєш, серце заболить
І запитаєш: „Чом ще воля спить?

Чом стільки слави крівавої в нас,
А блеск Держави лищ блиснув на час?

„Чиж то в нас мало хрестів і могил?
Мало упало геройських там сил?"

Були Герої, много було їх...
Нерівні бої... Ворог переміг.

Державне Свято, Перший Листопад...
Ох, як багато ще треба посвят!

За волю нашу, за славу і честь
Пожертви чаша ще неповна есть.

Хоч слави много, багато могил,
Та треба народніх усіх збірних сил.

Треба жертв й трудів всіх народніх мас
І крови з груди із кожного з нас.

За нашу Матір, за Землю Святу
Не жаль вмирати у слушну пору.

Ох, ще багато треба жертв й посвят,
ЗА ДЕРЖАВНЕ СВЯТО, ПЕРШИЙ ЛИСТОПАД.

Степан Мусійчук.

Микола Лебединський.

СМЕРТЬ У ПОЛІ

На степах України, в безмежнім відлюддю —
Сам стрілець умирає, ранений у груди.
І вітрів просить він, мов своїх вірних другів:
— Донесіть в рідний дім мій одчай, мою тугу!

І вороного просить, мов рідного брата:
— Гей, скажи дома всім, як то гірко вмирати! —
Тож пігнали вітри по Стрілецькому слову,
Але гаркіт гармат заглушив їхню мову.

Та й вороний пігнав, але куля ворожа,
Що зблудила в степах, його вбила в дорозі.
А у рідні селі сивий батько та мати
Будуть довго на сина ще любого ждати...

Хоч вже кости Стрільця вітер полем розвіє, —
Батько й мати в селі ще не стратять надії!...
Ще довгенько вони виглядатимуть сина,
Аж їм друзі його перекажуть, що згинув...

У ЛИСТОПАДІ ВСІ СВЯТКУЄМО СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ, А ДОХІД З0 СВЯТА ПРИЗНАЧУЄМО НА ДОПОМОГУ ДАВНІМ БОРЦЯМ-ІНВАЛІДАМ, ЯК ТЕЖ НА ПІДДЕРЖАННЯ ДАЛЬШОЇ БОРОТЬБИ ПРОТИ ОКУПАНТІВ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ. А ЗІБРАНІ ЖЕРТВИ ВИСИЛАЄМО ДО РІДНОГО КРАЮ ЧЕРЕЗ:

„OBYEDNANYE"

P. O. Box 122. Hudson Termirnal, New York, N. Y.

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ ПРОТИ КОМУНИ

ЛЬВІВ. — 3-го жовтня ц. р. відбулось у Львові віче українських робітників, що зорґанізовані у товаристві „Сила". По вислуханні рефератів про руїнницьку роботу Москви на українських землях українське робітництво приняло отсю резолюцію: „Зорґанізоване українське робітництво Львова при товаристві „Сила", зібране на своїх сходинах, протестує проти насильства комуно-соціялістичних боївок; пересилає робітництву Стрийщини, Сільщини, Синевідська свій дружній привіт. Товариші! Ми включаємося до вашої боротьби з комуно-соціялістичними боївками та постановляємо провести грошеву збірку для ваших потреб".

КАРА ЗА ПРИКРАШЕННЯ ХРЕСТА.

ЧОРТКІВ (Галичина). — В Косові, чортківського повіту, селяни поставили великий хрест, а українська молодь уквітчала його ріжними вінками, між якими були й вінки з тризубом, виплетеним із цвітів. Чортківський суд покарав за те о. Вовчука гривною 50 зл., а окружний суд, до якого відкликався о. Вовчук, побільшив кару до 100 зл. або 5 днів арешту. Суд арґументував засуд так: „Поміщення гербу тризуба на хресті мало на меті представити образово терпіння України і тим чином виявити нехіть до польської держави".

ВЕЛИЧАВЕ СОКІЛЬСЬКЕ СВЯТО.

ГАЛИЧ. — Недавно відбулось у Викторові біля Галича велике сокільське свято, на якому було біля 600 соколів та сокілок, а також тисячі українського селянства. Проведені сокільські вправи виказали добру орґанізованість та здисциплінованість українських соколів. Цим разом комунарі не важились нарушувати свята, добре відчуваючи, що за свої вибрики дістануть належну кару.

ЗЇЗД ПРЕДСТАВНИКІВ УКРАЇНСЬКИХ БАНКІВ.

ЛЬВІВ. — При кінці вересня ц. р. відбувся у Львові краєвий зїзд представників українських банків. У зїзді брали участь 30 делеґатів та 10 гостей. Ціла низка рефератів ілюструвала не тільки минувщину цих українських фінансових установ, але також намітила плян дальшої спільної праці.

ЗАМОРДУВАННЯ ДВОХ УКРАЇНЦІВ.

БЕРЕЖАНИ. — В селі Таврові, бережанського повіту, добре відомі в селі типи напали 1-го жовтня ц. р. на братів Антона й Олексу Загребельних і сокирами та баґнетами змасакрували їх на смерть. Обидва вбиті були молоді й активні громадяни свого села. На похорон підступно і жорстоко замордованих хлопців зійшлося населення цілої округи зі своїми хорами й орхестрами. Домовини покійних несено відкриті.

ПОСВЯЧЕННЯ НАРОДНЬОГО ДОМУ В ЯМЕЛЬНИЦІ.

ЛЬВІВ. — Невелике, але свідоме і добре зорґанізоване село Ямельниця вибудувало прекрасний народній дім, якого торжественне посвячення відбулося 20 вересня ц. р. Торжественне богослуження відправив старенький о. парох з Орового в асисті о. Чумала й о. Ґанущака; співав хор із Сопота. Величавий похід, зорґанізований м-ром Ценком і впорядчиками в числі понад 2,000 учасників з усіх сусідніх сіл, передефілював перед делеґатами. Потім відбулось посвячення й академія.

„ЧИСТЯТЬ" І „ЧИСТЯТЬ".

КИЇВ. — Большевицькі „Вісті" з 3 жовтня ц. р. пишуть про недавні висліди чистки в Україні: „Чистка виявилася недостатньою. Розбитий і розторощений клясовий ворог, його аґентура в своїй боротьбі проти партії, не спиняється перед жадними засобами і насамперед спрямовує свої зусилля, щоб якими завгодно шляхами пролізти до партії і користуючись партійним квитком, шкодити і пакостити партії". Далі пише ця ґазета, що після чистки показалась конечною ще одна контроля при обміні партійних документів для очистки партії від „націоналістичних елементів, від усього ворожого, гнилого".

СУТИЧКИ ФРАНЦУЗЬКИХ ФАШИСТІВ З КОМУНІСТАМИ.

ПАРИЖ. — На передмістю Парижа прийшло до сутички між ґрупою Соціяльної Партії Ля Рока, яку вважають фашистівською, і комуністами. Комуністів було значно більше, отже фашисти мусіли забарикадуватися в одному ґаражу. В сутичці було кільканацять осіб ранених. Щойно тисяча поліцаїв, присланих з Парижа, відогнала комуністів і зліквідувала боротьбу.

УРЯДОВІ ВІЙСЬКА ВІДБИЛИ ПОВСТАНЦІВ.

МАДРИД. — Штаб еспанського лівого уряду в Мадриді оголосив, що його війська відбили на кілька миль повстанців і заняли три містечка. В Мадриді панує радість з приводу цього й урядові круги передбачають, що засоби повстанців вичерпані і відтепер вони зачнуть відступати. Одначе відомости з табору повстанців вказують, що повстанці готовляться до нового наступу.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of tl Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

У ВОРОГА, А НЕ В СЕБЕ

Підчас обіду, що ним англійські письменники та журналісти вшанували 70-літні уродини славного письменника Велса, забрав слово ювилят і порушив справу терпимости. Він підкреслив, що вважає найбільшим нещастям те, що між письменниками і журналістами є так мало людей, яких не можна би було втиснути під рубрику „лівий", або „правий". Велс заявив далі, що бажав би собі, щоб сталося таке, щоб можнаб назавжди прогнати „ці два прокляті слова", бож при вирішуванню найважніших справ людства не повинно бути місця ні для одних ні для других.

Ці слова нагадуються нам тепер, коли приходиться пошанувати теплою згадкою наш Перший Листопад, коли приходиться думати про ту політику, яка має нам принести новий Перший Листопад, себто довести наш нарід до визволення і своєї держави. Якуб ми силну віру не мали в нашу перемогу, памятаймо, що скоротимо терпіння нашого поневоленого народу і приспішимо наше визволення, якщо вестимемо таку розумну політику, що звернена на творчу працю, на розбудову культурної й економічної сили нації, на скріплення її бойового духа. Та біда, як писав колись Вольтер, що „у деяких людей політика це цькування людей на людей наче псів". Ось такої „політики", як знаємо, не бракує і в нас. Точніше: і в нас в Америці. І на неї треба розумним людям звернути увагу в ті наші світлі Листопадові Дні. Це цькування походить і в нас ще теж і з цього, що існують „ліві" й „праві". Що гірше: ми знаємо, що цькування існує в нас навіть там, де властиво нема й такого поділу.

Ми здаємо собі добре справу з цього, що таке ствердження тих фактів іще справи не вияснить. Ми свідомі, що й ця стаття вiдразу людей не наверне з лихої дороги. Та віримо, що коли в кого з тих, що то „цькують", є трохи якоїсь ідеї, звязаної з Першим Листопадом, то вони хоч на хвилю призадумаються над своєю поведінкою і спитають хоч своєї власної совісти, чи вони правильно поступають.

Перший Листопад пригадує нам, що зачате ним державне діло не вдержалося через слабі наші сили. А як так, то чи можна ідейній людині, як на рідних землях так і тут, ті сили ще й тепер своєю власною рукою і своїм словом розбивати? І чи може здорова суспільність глядіти на розбивання нашої сили байдужними очима? Таж, як пише поет, вже навіть Тіни наших Героїв зза гробів питаються нас: „Чому у вас вражда й лють, й земля стогне від проклонів?!" І:

„Чом сліпне ваше покоління,
І — замісць на ляха, Москву —
Ви в себе мечете камінням?!"

Д-р Остап Грицай.

ЗІ СВІТОМ ЧИНУ.

Слово у XVIII-ті роковини Листопадового подвигу (1. XI. 1918 — 1. XI. 1936).

В той день... в той день...
в день слави,
Вподій аннали ми вписали
великий чин!
Від снів пішли — до діл!
Почерез грань,
Крізь дим і згар
Ішли ми без вагань
І клали фундамент
Держави!

— — — — — — —

Отак про славу Листопадового подвигу співає українська поетка **Уляна Кравченко**, та, нині вже сімдесять-чотиролітня провісниця творчого слова народу, якої душа спалахнула ще раз жаром великого натхнення, коли її овіяв подих буревійного чину Листопаду... Вой вогнистий подих визвольного зусилля нації, в якому ніби згоріла гарячим порпуром кров Героїв України, пролита Ними на всіх боєвищах рідної землі, і пожежа пімсти за віки неволі, довершена народом у пориві лицарського змагання зі зброєю в руці, і міць волі народу — сотворити собі нове, вольне життя. Справді — комуж із нас не захоплює душі спомин про те таксамо, як захопив він віщу душу старенької поетки? Хто з нас не почуває все наново несмертельної величі тієї Листопадової ночі ві Львові, де після довгого століття гнобливого австро-польського режиму, з його чужим до нас цісарем Франдом Йосифом, і його галицькими заушниками та прилизнями з кол ляцьких обшарників марки Бадені-Голуховскі та польських політиків у стилю брехливого Ґломбінського, українці захопили враз раптом усю владу в свої руки? А хто знас усилі переживати в думках без найглибшого зворушення ті поодинокі моменти й етапи нашої збройної боротьби за здобутий нами рідний наш, княжий город Льва упродовж листопадових тижнів, в яких ішли наші кріваві бої з ляхами за дворець, за почту, за сойм, за казарми Фердинанда, за кадетську школу та в околі Підзамча? А герої тих боїв — ті командири, яких важке завдання так ясно бачиш, коли думаєш про почин Вітовського, або про полк. Стефанова або про от. Долуда! Або ті преславні оборонці наших становищ тоді, ті Цьокани й Ліськевичі, Бочани й Бабяки і стільки-стільки інших, яких память преображена нині ореолом невміручої слави?

Тимто й повна глибокого зрозуміння для геройського подвигу народу наша поетка гарно кінчить свою пісню про Листопадовий чин, коли іменем упалих Героїв каже до нас:

Не всіх... не всіх нас імена
вам звісні.
Та всі — всі як один,
Що йшли тоді — в осінній
млі на чин,
Шлемо ми заповіт з могили:
Той, фундамент — освячений героїв кровю,
Не сміють зруйнувати вам ворожі сили.

Ні, не сміють! — кличуть до нас нині і в кожен мент нашого національного життя мертві Герої Листопаду... І це й найважливіше з усього, що лишилося нам як позитивна цінність, як моральний капітал нації після прогомонілих днів великого змагання за власну державність:

Оцей новий скарб **геройської традиції**. Той фундамент для всякого дальшого змагання народу за оконечне визволення, створений з кісток і з крови упалих борців як новий будівничих незалежної держави України. Фундамент, на якому став саме можливим не тільки епохальний розвиток національної ідеї і національної роботи в нас після Листопаду по нинішній день, але й створився такий живий і глибокий звязок як з геройським минулим української нації так і з її майбутним по лінії державно-творчої ідеольогії, що того фундаменту нашого життя не зможе нам знищити сьогодні вже ніяка сила на світі. Нехай там Львів і Київ під теперішню хвилю ще не в наших руках. Та нехай дефетистам і десператам у народі і здається, що Листопадовий подвиг це в цілості — пропащий зрив пропащих сил... Розбудова наших національних змагань та застіснення нашого звязку з визвольними традиціями рідної землі лишаться в нас на завжди благословенним плодом усеживотворного засіву Листопаду. А непроглядні ряди Тих, що, починаючи з нашими змаганнями за Львів, поклали свої буйні голови на нових боєвищах за волю України, хіба це вже лиш фантоми, лиш тіни, лиш привиди смерти для нас? Бо хіба ми ще такі дуже далекі до того, щоб зглибити всі тайни життя, хіба ми всилі збагнути всі тайни смерти, **особливож тієї, що була посвятою на вівтарі великої любови?**

Ні! „Не вмирає душа наша", — як співав і вірив найбільший поет України.

І не вмирає чин.

Скажіть ось, звідки, з глибин якої віри той чудний переказ про душі мертвих римських героїв у вікопомній боротьбі полків Аетія проти гунів Атилі **на катальонських полях 451 р.**, переказ, за яким душі тих, що впали в бою, не линули в засвіт, а боролися з ворогом далі? І скажіть, чому німецький маляр Вільгельм Кавльбах, розмальовуючи свою відому картину тієї боротьби, переживає притім одинокий у своїм роді захват душі, досі йому і в хвилях найвищого натхнення невідомий? Ну, на це ви відповісте мені може, що той переказ це плід темного середньовіччя, а захват німецького маляра — звичайна собі зворушливість німецького ідеаліста типу Жан-Поля, або Павла Гайзе. Але тоді як нам пояснити те, що саме при кінці минулого, такого гордого на свій абсолютно достовірний раціоналізм століття, французький письменник Моріс Баррес, спершу спадкоємець холодного скептицизму Стендаля і Ренана, стає у своїй батьківщині, переживши ущерть вбивчою іддю безсоромного цинізму натуралістів і сатанізму, творцем **культу національних святощів і національної енергії?** І що саме він, той колишній скептик, учить свою націю **культу мертвих предків як одного з найглибших джерел національної сили та життєвторчої спромоги особливо з погляду на завдання майбутнього?** — „Ми — каже Барре у свойому творі „Аморі ет дольорі сакрум" — не можемо навіть уважати себе виключними власниками думок, що родяться в нас... Бо розум направляє нас мимохіть у сторону наших предків, і ми отак являємося тільки продовженням наших батьків і матерей, з якими ми творимо аж ген у найдальші покоління одноцільне єство... (Анрі Бордо, Пельрінаж Літерер, 26 ст.). І тому й кажу я з огляду на Тих, що, боронячи здобутків нашого Листопадового подвигу, лягли у Львові і в Києві і скрізь по чотирокутниках смерти **У. Г. А.** буйними головами що вони не мертві для нас, і не тіни і не фантоми. А творці **нової геройської епохи в житю нації**, які з нами є і будуть скрізь і всюди і все, з упертістю і з завзяттям того духа Гамлетового батька, що водно являється синові з заповітом пімстити його насильну смерть.

Бо надто великий був їх чин, щоб не двигнути нації на горді вершини нового, **державнотворчого життя**, та щоб не спрямувати всіх сил на тепер і на будуче тільки в одному напрямі, а саме: **в напрямі оконечного визволення України з лабетів усіх займанців, шляхом безпощадної збройної боротьби та безпощадної пімсти за всі злочини ворогів на українській землі.**

І це буде наше продовження і завершення Листопадового подвигу! І буде це і мусить бути доказом нашого цілковитого єднання не тільки з замислами наших предків, від Святослава Хороброго аж ген до героїв наших часів, але і з їх духами, яких ми величатимемо з кожним ударом нашого серця, з кожним рухом нашої думки.

Слава визвольному чинові!

Слава Героям!

Особливож треба нам нині надихатися духом пімсти в сторону того злочинного займанця нашої української землі, що захопив її головні простори і шаліє там, повний такого нечуваного в історії народів варварства, що викликує воно огиду й обурення в усьому культурному світі.

Проти большевицького нелюда. Він же нині не тільки смертельний ворог України, а його головна зброя — **марксистський комуно-соціялізм** — вимірена не тільки проти нас, а проти всього культурного світу, який, на жаль, ще завше не здобувся на відвагу здерти окривавлений Большевії „соціялістичну" маску з лиця і **двигнутись на неї хрестоносним походом усіх культурних держав, гідних тієї назви.** Але, на щастя, приклад Еспанії, веденої вождями оборонців еспанської нації, показує світові з усією чіткістю, як треба братися до гієн, виплеканих там Большевією, і показує нам ще й те, що при напрузі всіх сил свідомої себе нації можна всетаки врятувати країну від большевицьких гієн.

Маючи це на увазі, памятаймо теж і та її вбивства, що їх у нас, у Галичині, довершили **червоні гієни у Верчанах і Деінде.** І знаймо, що відповіддю на те може бути лиш одно:

Безпощадна боротьба.

Бо це й те лишив нам по собі Листопадовий чин, що загартував у нас **боєву стихію** до краю, що навчив нас відчувати, що: **Україна понад усе!**

ТРИ ЛИСТОПАДИ.

(Спомин).

—o—

I.

Листопад 1918-го року захопив мене в Одесі. По кріваних боях під Герцом і над Сочею (Ізонцо) вислали частину мойого коломийського 24-го полку піхоти на Україну. Ми переїхали зі своїми сотнями всю Румунію, всіли в Браїлі на кораблі, перепливли ними Дунаєм аж до Кілії, звідси перейшли пішки Бесарабію й коло Одеси переправилися через Дністер та станули на вільній землі Української Народньої Республики. За якийсь час ми пережили гетьманський переворот у Києві й потім увесь час гетьманщини стояли залогою по ріжних селах і містах. Листопад 1918-го року застав мене з моєю сотнею в Одесі: Я „охороняв" головний залізничний дворець і муніційні склади на передмістю.

Що сталося з Австрією, ми довідалися з часописів. За кілька днів довідалася про це й уся австрійська вояцька мужва. Чехи кинулися на німецьких старшин, румуни на мадярів, мадяри на своїх офіцирів і так дальше. Подекуди переворот, а точніше розвал австро-угорської армії відбувся крівавo, під гук крісових вистрілів. Мужва збунтувалась і кинулася чимскорше на залізничний дворець вертатись домів. Розуміється, поїхали тільки ті перші, що змогли добитися вагонів. Коли тільки відїхали перші транспорти в напрямі Галичини, забракло вагонів, і льокомотив і залізниці всі мусіли чекати кілька довгих днів, заки вкінці явиться який поїзд. А тимчасом війська — не тільки австрійські, але й, нечувана річ, німецькі — випродували на вулицях Одеси запаси своїх харчів, а особливо свої кріси і муніцію між населення. Це останне, кріси і муніцію, населення дуже жадібно купувало і за них досить ще тоді багато платило. В революційних часах громадянин без кріса чи без револьвера з відповідною муніцією малощо значить!

Інакше трохи велись українці, що доля судила їм бути тоді так у розвалених рядах австрійської армії. Вправді не було нас, старшин, там занадто багато, але ті, що були, мали звязки не тільки зі своєю мужвою, але й з одеським українським громадянством. Між іншим сходилися тоді галичани в одеській „Просвіті". Тут і вради ли всі, щоб з галицькою мужвою вертатися чимскорше до Галичини. Вертатися, бо — Галичина обтрясласся вже з австрійської влади, бо 1-го листопаду зажила вона вільним українським життям, бо оформилось тут державне життя у формі Західної Области Української Народньої Републики! Треба муло йти захищати нове, вільне життя, щоб не погасло воно під подувами зими, що вже наближалася.

Ми відбули з українською мужвою в Одесі кілька віч, де вияснили всесторонньо політичне положення. Наша мужва велася незвичайно культурно і вирозуміло. Серця всіх горіли любовю батьківщини. Всі як один линули думками в Перемишль і Львів.

Вкінці надійшла й для нас хвилина відїзду до Галичини. Політичне положення в Наддніпрянській Україні ускладнилося. По розвалі Австро-Угорщини й Німеччини, гетьман видав „грамоту" про федерацію України з Москвою. „Хай живе единая —неделимая монархічна Росія", було сказано. Народ, що ввесь час гетьманщини зводив тяжкі бої з австрійцями, мадярами й німцями, які захищали гетьманщину, тепер уже готовився явно виступити в обороні самостійности і державної незалежности України. Повстання, відродження Української Народньої Республики вже чути було в повітрю. Атмосфера була сильно напружена.

В таких умовинах ми переїхали з Одеси через Жмеринку до Підволочиськ.

А потім уже на території З. О. У. Н. Р.! Який це був гарний величний час! Як дуже заворушився тоді свідомий український народ! Як відчував він тоді волю!

По містах, містечках і селах потворилися всюди горожанські міліції, що виконували прикази повітових і краєвих національних рад. По залізничних двірцях, а то й по місцевостях, що лежать при шляхах, роззброювали наш нарoд масами австрійських і мадярських вояків, що вертали зі здемобілізованих власним рішенням домів через Галичину. Що активніші патріоти творили наборзі військові частини і відїздили з ними чимскорше на фронт. На заході був уже фронт! Не було часу навіть добре приглянутися з ріднею по довгій світовій війні. Цей раз — нова Армія з новими, живими ідеями їхала боротися „за долю — й волю Вітчини"...

II.

Листопад 1919-го року захопив мене в боях з денікінською кіннотою під Ілинцями в Східній Україні. Прикра, осіння днина. Дощ. Болото. В природі якось невесело; невесело й у нас, у нашій політиці!

Проминув рік змагань: листопад 1918, — листопад 1919. Скільки пережиань! Скільки болів, душевних страждань!

Бої у Львові, бої під Львовом. Потім наступ галлерівців, наш відступ; потім наша перемога під Чортковом і наша офензива під залізною рукою ген. Грекова аж знову малощо не під Львів! А потім останній наш відступ: ми без муніції, але останніми набоями воюємо, завзято, обороняємо впертo кожне село, кожну річку! Дня 17-го липня переходимо річку Збруч і ми в Наддніпрянщині.

Поляки не йдуть дальше за нами. Рішаємося з нашим Начальним Вождем ген. Мирoном Тарнавським здобути Київ від большевиків, а щойно потім подумати про Львів.

Бемо „на голову" большевиків, що воюють головно залізничними шляхами і панцирками. Крівавимо шлях Збруч—Камянець — Жмеринка — Винниця — Козятин — Хвастів — Васильків — Київ.

Найкращий день Галицької Армії переживаємо 31-го серпня 1919-го року в Києві. Цвітами стелять нам дорогу. Наш триюмф не має меж.

Аж тут — як у казці, що з ній добро сплелося з лихом — з Лувобережжя наднесло денікінців. В обличчі большевизму треба було миритися з денікінцями. Та денікінці хитрі: вони використовують положення й займають від нас без бою здобутий нами Київ!

— Що може наладнається якось уся справа, думалося тоді воякам Галицької Армії. — І так іде ще походом з полудня на Київ відтята нами XII-та большевицька армія. Києва не вдержати й денікінцям...

И справді перейшла й ця дивна большевицька армія з крутогорими волами, з кіннотою, з інтернаціональною ідеольогією і зі скорострілами на „тачанках". Денікінці відступили тоді й з Києва і від Галицької Армії відсунулися 30 км.

А потім знову прийшла сумна дійсність. До злагоди денікінці довести не бажали. Бухнула українсько - денікінська війна.

Денікінці воювали особливо кіннотою зі скорострілами. Вони розпоряджали східними козаками зі списами і кинджалами. А ми — нам не тільки бракувала вже знову муніція; нам бракувало вже вояків! Тиф косив нам тисячі, а доповнення ми цілий рік уже не мали нізвідки!

Та віра в перемогу не давала нам згинути! Ми в бій ішли з піснею волі на устах!

III.

Листопад 1920-го року захопив мене вже по цей бік ризької лінії. Останній акт трагедії Великих Днів закінчився.

Знеможених тифом і битих злиднями заняв нас москаль-денікінець. Щось говорив нам якісь казочки про Галичину, про федерацію, про майбутнє життя, але ми небагато слухали. Ми не могли й слухати! Аж прибіг вкінці наш ворог до нас і предложив нам перебрати владу. Коли вже запізно було — для нього і для нас.

Заняли нас усіх большевики. Румуни не дозволили перейти Галицькій Армії Дністра. Прикрий це був час і жахливий! Ніколи не забуду вигляду перших машируючих коло нас відділів большевиків! Тільки один інтелігент напереді, а все самі найнижчі „низи". Але з якою іддю й з якою карністю вони йшли, з якою ненавистю до всього, що було большевицьке, з яким призирством до нас — галичан! Навіть наш гімназійний товариш малощо не з одної лавки — Порайко — комaндант ЧУГА — нас тоді не пізнавав! А як Затонський наклинував мужву стріляти старшин! Та як мужва осуджувала етику Затонських!

Потім нас роззброїли. Зброю дали нам аж знову на фронті. Думали, що будемо воювати за большевизм! Перечислилися!

Мені припало бути в той час у Києві на зїзді старшин! Другої днини зїзду наспіла вістка про те, що залишки Галицької Армії отворили фронт і на большевиків! Як згинути, то хоч славно!

Нас у Києві заарештували.

А дальше знову як у казці. Я втік з арешту з подібними мені. Інших порозстрілювали або повивозили на Соловки.

Я ховався нелегально в столиці України, доки не явилися війська Головного Отамана С. Петлюри і Польщі. З ними втікав я опісля на Коростень — Камянець — Збруч — Станиславів „у свояси".

А потім іще був большевицький наступ на Галичину по Дністер і на Польщу по Варшаву. Петлюрівці обборонили тоді Варшаву.

Був момент, що петлюрівці захопили Камянець. Та незабаром — Йоффе й Домбський підписали мир у Ризі, а петлюрівців роззброїли і заслали в табори, як передше вчинили це з залишками Галицької Армії в Тухолі.

Листопад — місяць подій в українській визвольній історії! Як сумно, але й як надійно грає листопадовий вітер по полях України!

Евген Яворівський.

НА ДЕНЬ СВЯТА ГЕРОЇВ.

—o—

О, слава вам, діти, Вкраїни герої,
Що в нерівнім бою за волю лягли,
Що життя свойого дати не жаліли
За долю і волю Мами-Вітчини.

Слава про вас вічна ніколи не згине,
Поки тільки світу і нас на землі,
Ми ваші могили шанувати будем,
Де днесь спочивають останки тлінні.

Бо тії могили свідки для нас вічні
З минулого бою, що вівся страшний,
Котрий вас закликав ставати завзято
Та обороняти край свій дорогий.

І ви не лякались, а йшли безупинно,
Хоч кидали вдома жінку й діточки;
По деяких хлопцях, що молоді були,
Плакали старенькі немічні батьки.

Ви йшли так весело, немов на весілля,
Хоч кулі свистіли й падали на вас;
Ви гинули в бою, а інші завзятці
На ворога перли все вперед развраз.

Тож слава вам, діти, Вкраїни герої,
Ми вас і ввесь труд ваш рік-річно
[спімнем,
І нині в день свята, яке ми обходим,
Ми до вас з поклоном братерським
[ідем.

Микола Горішний.

6-ТА КОНВЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ДЕМОКРАТ. КЛЮБІВ СТЕЙТУ НЮ ЙОРК.

В днях 10 і 11 жовтня ц. р. відбулася в Трой, Н. Й., конвенція Українсько-американських Демократичних Клюбів. Усіх делеґатів з ріжних місцевостей нюйорського стейту було 25. Конвенцію відкрив головний предсідник Михайло Пізнак, адвокат з Ню Йорку, після чого вибрано нову президію, до якої ввійшли: Теодор Маліґловка з Когоз, голова; Іван Базар, заступник голови; М. Терлецький і М. Беля, секретарі.

Дальшою точкою конвенції був вибір комісій. Вибрано провірочну, пресову, резолюційну і виборчу комісію. Далі відчитано цілу низку телеґрам і привітів від ріжних визначних осіб та орґанізацій. Опісля забрав голос п. Михайло Пізнак і в своїй короткій та річевій промові завізвав присутніх, щоб розважно ставилися до всіх тих важних політичних проблєм, які конвенція має обговорити. В імені тройської громади, в якої Народнім Домі відбувалася ця конвенція, та якою громада виявила для присутніх делеґатів велику гостинність, передав привіт і побажання о. А. Іваницин. В імені тих членів Українського Народнього Союзу, що є демократичних поглядів, передав конвенції привіт головний предсідник Союзу, Микола Мурашко.

Потім були звіти старої головної управи. Звіт головного предсідника М. Пізнака принято й одобрено через аклямацію. Також принято звіти всіх інших урядників. Далі наступили реферати М. Пізнака, М. Мурашка, С. Яреми, І. Роберта, М. Терлецького й І. Барана.

Одні реферати були виголошені англійською мовою, інші українською. Назагал реферати обговорювали нинішню політику Демократичної Партії, як теж і Републиканської. Бесідники стверджували, що політика Демократичної Партії за час свого урядування у Вашинґтоні зробила для американської суспільности багато добра. Тому нема що вірити обіцянкам Републиканської Партії, яка, мовляв, заведе в Америці кращий лад і порядок та впровадить нове „просперіті". Бесідники нагадували про те републиканське „просперіти", що існувало в 1929—1933 році. Всі бесідники закликали присутніх піддержати кандидатуру президента Френклина Д. Рузвелта та ґубернатора нюйорського стейту Лімана.

Після рефератів приступлено до вибору нового уряду: почесним предсідником Українсько-Американських Демократичних Клюбів вибрано Степана Ярему з Ню Йорку, асемблімена до стейтової леґіслятури в Олбані. Головним предсідником вибрано поновно Михайла Пізнака, адвоката з Ню Йорку. Заступниками предсідників вибрано: Т. Маліґловку, Когоз, Н. И., О. Коваля, Бофало, Н. Й., І. Барана, Ню Йорк, Н. Й., М. Терлецького, Ню Йорк, Н. Й., І. Роберта, Ню Йорк, Н. Й. Головним рекордовим секретарем вибрано Данила Зальопаного, Когоз, Н. Й. Фінансовим секретарем позістав далі Олекса Заяць, Трой, Н. Й., а гол. скарбником Іван Урбан, Водервлит, Н. Й. Директори: О. Било, П. Рогаnич, С. Палка, С. Ярема, А. Дячук. Контрольори: Т. Сюрко, М. Спяк, О. Ґела. Гол. орґанізатор Клюбів Іван Базар, Трой, Н. Й. Головна адреса Українсько-американських Клюбів стейту Ню Йорку є:

Mr. Daniel Zalopany,
P. O. Box 284. Cohoes N. Y.

Конвенція ухвалила такі резолюції:

1) Вислати телеґрами з запевненням льояльности п. Френклинові Д. Рузвелтові як президентові Злучених Держав та цілому його кабінетові; ґубернаторові нюйорського стейту Гербертові Лімановi; Джеймсові Фарлієві, як голові виборчого комітету Демократичної Партії в Америці.

2) Припоручити п. М. Пізнакові, як предсідникові, щоб він можливо в найкоротшому часі постарався про точний спис усіх політичних українських клюбів у стейті Ню Йорк, також бодай приблизний спис усіх українців, розсіяних по цілій Америці.

3) Ухвалено поправити статут та змінити назву орґанізації на „Ліґа Українсько-американських Демократичних Клюбів стейту Ню Йорк".

4) Наступну конвенцію рішено відбути в такому місці і в такому часі, як призначить головний виконний комітет, а річні засідання в осідку централі клюбів.

5) У відношенню до визвольних змагань українського народу на землях України шеста конвенція Ліґи Українсько-американських Демократичних Клюбів заявляється за моральну і матеріяльну допомогу українському націоналістичному рухові.

Бадьорим співом „Не пора" закінчено цю конвенцію, яка буде черговим змаганням нашої еміґрації в напрямі живішої участи в політичному життю Америки.

Михайло Терлецький,
Михайло Беля,
секретарі.

Степан Мусійчук.

МИ БУЛИ Й БУДЕМ ВІЛЬНІ!

В Листопаду дні яскраві
(Так, це було не у сні)
Ми були в своїй Державі,
Незалежні і вільні!

Проминуло... Час блискучий
Нам оставив могилки,
Та зате ми, всі живучі,
Вже не кволі жебраки.

По полях, де були бої,
Полишилися хрести,
Та ростуть нові герої,
Що будуть війну вести.

Вороги нас побідили
У нерівних боротьбах,
Та в нас зброї не відбили,
Зброя в наших ще руках.

Наша зброя: серце в груди,
Що все помстою горить;
Ми живі і жити будем,
Нас ніхто не побідить.

Наша зброя: дух завзяття,
Наш терпець лиш до часу;
Вже мук чаша перелита,
Ми зірвемся в пору.

Ми зірвемся до зорі,
Листопад нам силу дасть;
В боротьбі, а не в покорі
Наше право, воля й власть!

Так... В нас є блискуча слава!
Тільки спільно до борні,
А буде у нас Держава!
МИ БУЛИ Й БУДЕМ ВІЛЬНІ!

ГОЛОСУЙТЕ НА АДВ. С. ЯРЕМУ

Підписаний знайшовся був у дуже важкім положенню як той, якого закони Злучених Держав вважали таким, що тут перебуває нелеґально. Підчас безробіття я втратив всі свої ощадности і як опинився на Елис Айленд, не мав защо оплатити правну оборону. В тім нещастю не відмовив мені помочі адвокат Степан Ярема з Ню Йорку. Він то приїхав до мене на Елис Айленд з одним американцем і обидва старалися облегчити мою провину. Вже минув рік від цього часу і я живу в Злучених Державах, та ще не заробив настільки, щоб міг винагородити адв. С. Ярему за правну пораду. Я це зроблю у будучности. А тепер висловлюю публичну подяку за ту поміч і взиваю всіх українців, що живуть в цій окрузі, де кандидує адв. С. Ярема на есемблимена, щоб віддали свої голоси на: адвоката Стефана Ярему. (огол.)

М. Сукар, Ню Йорк, Н. Й.

— Паце докторе, це лікарство страшно гірке! Чи не міг би я його запити чаркою горівки?

— Коли вже так конче хочете, то добре. А яку горівку ви пєте?

— Гірку!

—o—

— Якжеж там було на зборах? — питається жінка чоловіка.

— Вибрали мене заступником голови нашого союзу, — відповідає гордо чоловік.

— І то тобі оплатилося ходити там? — каже з пожалуванням жінка — таж у мене дома маєш те саме становище!

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ.

З ювилею на визвольну акцію.

Дня 25. жовтня б. р. святкувало братство св. Вознесення при укр. прав. парохії свій дволітній ювилей. Був концерт хору ім. Лисенка, хору мужеського братства і молодечого сестрицтва, з солями пані Гірчиці, Олі Мусійчук, С. Давидовича, Й. Процовича, панни Сагайдак і при пяні панни Ірисі Мусійчук.

Було багато привітів від місцевих і позамісцевих орґанізацій, а також говорили гості: посадник міста Пасейку Торнер і радний Н. Мартіні. Загостив до нас і о. І. Гундяк із своїм дякоучителем Т. Хоптяком мол. і обидва зложили гарні привіти від картеретської громади. Святочні промови виголосили о. Гундяк і о. Мусійчук.

Не забули також і про рідний край та на думку старшого брата, предс. п. Т. Скоробогача і на зазив о. С. Мусійчука зібрано суму $9. Зложили по $1: о. Гундяк, В. Сметана, Т. Хоптяк, а решта дрібними датками.

Збірку переслано через Обєднання на визвольну акцію.

Гість.

—o—

КЛИФТОН ГАЙТС, ПА.

З родинної забави на українську пресу.

В Клифтон Гайтс живе одна українська родина, знана під назвою „Куликова". Є в тій родині чотири сестрі і два брати. Крім одної сестри, усі вони живуть зі собою й щодо національних і політичних переконань в найбільшій згоді, так що стали приміром для інших людей. Минулої неділі зійшлася ця родина разом, щоб влаштувати річницю 40-літнього подружжя сестри Горпини. При забаві вони не забули також на рідний край і зібрали між собою $5.10 на український часопис у Сокалі „Голос знад Буга". Гроші переслано через Обєднання.

УВАГА! ☞ МАГАНОЙ СИТІ, ПА.! ☜ УВАГА!

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

:——::——: відбудеться :——::——:

В НЕДІЛЮ, 1-ГО ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1936 Р.

В ГАЛИ НОРКЕВИЧА, БІЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ, заходами Від. 305 У. Н. Союзу, Від. 103 У. Р. С., цілої Громади і Українського Хору з Мекаду під управою п. М. Матвієва.

Початок точно 3-та год. пополудні. — Вступ 25 цнт.
Сватончу промову виголосить д-р Л. Цегельський.

Всі українські громади з околиці запрошуємо на це наше Свято. Ввесь дохід на удкраїнських інвалідів і Рідну Школу

УВАГА! ☞ НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! ☜ УВАГА!

КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ ПРИ СПІВУЧАСТИ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛ. ГРОМАДИ, БРАТСТВ ТОВАРИСТВ І СЕСТРИЦТВ

:——::——: влаштовує :——::——:

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 1-ГО ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1936 РОКУ

В СЛОВАЦЬКІЙ ЗАЛІ, 358 MORRIS AVENUE, NEWARK, N. J.

Початок в годині 7-мій ввечір.

Програма: По співаній Службі Божій відслужить **ПАНАХИДУ** за поляглих наших борців Впр. о. М. Данилович при почеті американських вояків. Просимо всі Товариства, Братства й Сестрицтва, щоб виступили в параді з прапорами при панахиді в церкві при Мортон улиці. **Ввечір КОНЦЕРТ.** Хорові точки виконають: Співацьке Тов. Боян і шкільні діти. Діріґент п. Т. Каськів, Сольо-співи: п-на А. Тростянецька й П. Ординський. Пяно акомпаніямент п-ні М. Шумейко. Деклямують: п-на Е. Стибель, учениця Г. Власюк і ученик Ю. Роґовський. Святочні промови: п. О. Ревюк і п. С. Шумейко. 254-5

Українці! Щоб скріпити себе новою вірою в побіду Української Державности, прийдіть всі на ц Велике Листопадове Свято.

М. Шумейко, голова; **Д. Карач,** писар; **М. Дубас,** касієр; **В. Сидорович,** менаджер.

УВАГА! УКРАЇНЦІ В JERSEY CITY, N. J. УВАГА!

ЗАХОДАМИ ТОВ. ДАРАХІВЩИНА, ВІД. 275 У. Н. СОЮЗУ

:——::——: влаштовується :——::——:

ВЕЛИКИЙ ОСІННІЙ БАЛЬ
FALL DANCE

В СУБОТУ, ДНЯ 14-ГО ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1936 Р.

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,
181-183 FLEET STREET, JERSEY CITY, N. J.

Першорядна музика під проводом М. Сербенського.

Початок в годині 7:30 ввечір. —— Вступ 40 центів.

Товариство Дарахівщина запрошує місцеві і позамісцеві Товариства, Братства і Сестрицтва на цей баль, де кожний буде мати нагоду весело забавитися, за що ручить 254,65

Комітет.

ДАЙТЕ АМЕРИКАНЦЯМ ЗНАМЕНИТУ БРОШУРУ:

THE UKRAINIAN QUESTION
AND ITS
IMPORTANCE TO GREAT BRITAIN

by LANCELOT LAWTON (London)

яку щойно надіслано з Анґлії. Ціна з пересилкою 50 центів.

Замовляти:

"SVOBODA,"
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

УВАГА: Брошура та надається найкраще для наших політичних Клюбів, як теж для ужитку молоді та всіх тих, що хотілиб представити Американцям українську справу коротко, ядерно й зрозуміло. Є там теж подані ті міжнародні постанови, що відносяться до українських поневолених земель.

ВАЖНЕ ПОСЛАНІЄ ДО КОЖНОГО УКРАЇНСЬКОГО ВИБОРЦЯ В НЮЙОРСЬКІМ СТЕЙТІ.

ЧИ ХОЧЕТЕ більшої ЗАБЕЗПЕКИ і більшої ЗАХОРОНИ для СЕБЕ і СВОЇХ ДІТЕЙ???

Наша будучність, і будучність наших ДІТЕЙ, залежить багато від нашого уряду. Це надзвичайно ВАЖНЕ, щоб головою нашого стейту був муж **добрий, чесний і справедливий.**

АЛЕ — кожний чоловік, що хоче володіти, дає нашим людям **ОБІЦЯНКИ** ПЕРЕД виборами. **Одинокий** спосіб, щоби бути **ПЕВНИМ**, що чоловік ЗРОБИТЬ людям щонебудь добре в **БУДУЧЧИНІ**, це — **винайти,** що він зробив у **МИНУВШИНІ.**

Читайте **уважно** понижче, що губернатор Ліман **УЖЕ ЗРОБИВ** для **СТАРИХ** людей, **ХОРИХ** людей, безпомічних **ДІТЕЙ** і для всіх чоловіків та жінок, що **ЗАРОБЛЯЮТЬ** на життя.

ПІДМОГА ТИМ, ЩО ПІДМОГИ ПОТРЕБУЮТЬ.

Минулого Нового Року губернатор Ліман зажадав від леґіслятури нашого стейту, щоб вона дала нашим людям 3 **ріжнородних підмог:**

1. Грошей, щоб дати місячні **ПЕНСІЇ** 110,000 чоловіків і жінок, що мають **65 літ життя.**
2. Грошей, щоб відповідно виховати 85,000 **УБОГИХ хлопців і дівчат.**
3. Грошей, щоб виполити тисячі **СЛІПИХ** людей, щоби **дбали самі за себе.**
4. Грошей, щоб захоронити **МАТЕРІ** і їх дрібні **ДІТОЧКИ** при добрім здоровлю.
5. Грошей, щоб дати більшу поміч нашим нещасним **ОКАЛІЧІЛИМ ДІТЯМ.**
6. Грошей, щоб дати більшу поміч нашим **УБОГИМ ДІТЯМ,** щоб вони стали пожиточними громадянами.
7. Грошей, щоби помогти **МОЛОДИМ ЛЮДЯМ,** які є фізично неспосібні.
8. Грошей, щоби поправити **ЗДОРОВЛЯ** і продовжити **життя** наших людей по цілім стейті.

ПІДМОГА ТИМ, ЩО ПРАЦЮЮТЬ НА ЖИТТЯ.

Нове Забезпечення Безробітних перепер губернатор Ліман, запевнивши **ПОМІЧ** у потребі тим, що хочуть **працювати, але не можуть знайти праці**** Губернатор Ліман боровся за те, щоб зменшити години праці **для ЖІНОК.**** Він здержав шкідливі наємні контракти.** Він постарався про справедливі лави **присяжних суддів** для робітників **у робітничих клопотах.**

Справжню поміч губернатора Лімана нашим **працюючим** людям дуже похвалили **Федерація Праці** нюйорського стейту, **державна** Американська Федерація Праці і Американська Партія Праці нюйорського стейту — **організації,** яким правдиві робітничі **інтереси** лежать на серці.

ПІДМОГА ВЛАСНИКАМ ДОМІВ У КЛОПОТІ.

Понад 80,000 наших родин **УРЯТОВАНО** від **утрати їх домиків** — і більш як 16 **міліонів долярів урвано** з наших **електричних і газових** рахункових в **однім році.**

ПІДМОГА НАШИМ ФАРМЕРАМ.

За час губернаторства Лімана дохід фармерів у готівці зріс до **270 міліонів долярів** останнього року — а в 1932 році він виносив лише 195 міліонів.

ЯКЩО ВИ ХОЧЕТЕ, ЩОБ ЦЬОГО РОДУ ДОБРА РОБОТА ПРОДОВЖАЛАСЬ, ВИБЕРІТЬ НАНОВО ГУБЕРНАТОРОМ

HERBERT H. LEHMAN

ЗАСТУПНИКОМ ГУБЕРНАТОРА

M. WILLIAM BRAY

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА. ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІШИЙ ЦІННИК КНИЖОК.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ міста НЮ ЙОРКУ повідомляє, що українське громадянство святкуватиме цьогорічне

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

В ПАМЯТЬ СВІТЛОГО ЗРИВУ НАШИХ РІДНИХ ДО СТВОРЕННЯ СВОЄЇ ДЕРЖАВИ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 1. ЛИСТОПАДА 1936 Р.

в Українськім Народнім Домі ч. 217-19, Іст, 6-та вул., в Ню Йорку

ПОЧАТОК: година 7:30 вечором. — ВСТУП: 75 і 50 центів.

ПРОГРАМА:

ЧАСТЬ І.: 1. а) Хор: **За рідний Край,** муз. Б. Кудрика; б) **Єднаймось діти України,** І. Омельського (**Злучений мішаний хор**). 2. Святочна промова — **д-р Л. Мишуга.** 3. Сопранове сольо — п-ні М. Гребенецька. 4. Деклямація — п-на Леся Кінаш. 5. а) Хор: **Ой там в гаю при Дунаю,** Гр. Луків; б) **Засяло сонце золоте,** муз. І. Недільського. (**Злучений мішаний хор**).

ЧАСТЬ ІІ.: 6. **Оркестра композитора М. Гайворонського.** 7. Промова по англійськи — **адв. М. Пізнак.** 8. Хор: а) **Вилітали сизі орли,** б) **Нема над Стрільців,** в) **Ой впав Стрілець,** муз. М. Гайворонського. 9. Хор: а) **Готуй мені зброю,** муз. Я. Смеречанського, б) **Нема в світі кращих хлопців,** в) **Живи, Україно!,** муз. М. Гайворонського.

Хорові точки виконають такі злучені хори: **Український Хор з Ню Йорку, Хор „Боян" з Йонкерс і Хор Української Молоді з Бруклина під управою п. Т. Онуфрика.**

При пяні п. М. Штембер.

ГРОМАДЯНИ! Нема між нами таких, що не знали би, чим є для українського народу Перший Листопад. Тому не маємо ніякого сумніву, що на тім великім національнім Святі зійдемося і цього року всі як одна велика, щира й патріотична Українська Родина, щоб на нім скріпити себе новою вірою в побіду української ідеї. — ЦЕНТР. КОМІТЕТ. 255

Платне Політичне Оголошення. Платне Політичне Оголошення.

РІЧИ, ЯКІ ТРЕБА ПАМЯТАТИ

НА 3-го ЛИСТОПАДА 1936

НЕ ЗАБУВАЙ тих „хвостів", в яких стояли люди в Америці в 1929—1933 р., щоб купити собі хліба.

НЕ ЗАБУВАЙ цього застою, що панував по фабриках і підприємствах в 1929—1933 р.

НЕ ЗАБУВАЙ цих нужденних заплат, які діставали працівники Америки за свою працю 1929—1933 р.

НЕ ЗАБУВАЙ смішно низьких цін на хліборобські продукти в 1929—1933 р.

НЕ ЗАБУВАЙ що по тих чорних днях гуманність появилася щойно з приходом Рузвелта.

НЕ ЗАБУВАЙ що Адміністрація Рузвелта обстоювала і боролася за щастя і добробут не лиш одної кляси, але вона боролася за поступ і добробут кожної групи, секції, сфери нашої зрічничкованої суспільности.

НЕ ЗАБУВАЙ що це був ФРЕНКЛІН Д. РУЗВЕЛТ, який двигнув цей край з пропасти депресії й поставив на шлях добробуту.

НЕ ЗАБУВАЙ віддати свій голос на президента **ФРЕНКЛІНА Д. РУЗВЕЛТА 3-го ЛИСТОПАДА, ХІБА ЩО ТИ ХОЧЕШ ПОВОРОТУ ТИХ ЧОРНИХ ДНІВ З 1932 РОКУ.**

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н.Й.! УВАГА!

ДУХОВНА МІСІЯ

відбудеться

В ЦЕРКВІ СВ. ЮРА В НЮ ЙОРКУ, ч. 26-28 ІСТ 7. ВУЛ.
в днях

ВІД 7-ГО ДО 15-ГО ЛИСТОПАДА 1936 РОКУ

Першу місійну проповідь виголосить о. місіонар В СУБОТУ, дня 7-го ЛИСТОПАДА в годині 7-мій вечір і подасть дальший порядок місії.

Місію переведе Впр. о. місіонар Гр. Шишкович чина Спасителя з Йорктон, Канада.

Запрошуємо всіх українців міста Ню Йорку і околиці взяти участь у тій духовній місії. 255,60

о. Петро Понятишин, о. Филемон Тарнавський.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Дня 30-го жовтня помер у 65-му році життя ТЕОДОР ПАВЧАК, член бр. св. Андрія, від. 42 У. Н. Союзу в Йонкерс, Н. Й. Покійний оставив сина і дочку, внуків і правнуків.

Похорон відбудеться в понеділок рано, в годині 9:30, з похоронного заведення Дучинського, 39 Вашингтон Ст., Йонкерс, Н. Й.

Н. В. И. П.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Дня 28. жовтня, о год. 6:30 рано, помер молодий член У. Н. Союзу, від. 200, ВОЛОДИМИР КАРПОВИЧ, проживши всього 21 літ. Батько Антін і мати Марія і їх діти утратили доброго сина і брата, котрим гордилися як щирі українці. До У. Н. Союзу належав з молодих літ, і до старших приступив в 1934 р.

Похорон відбудеться з дому жалоби 97—36 88 Стріт, Озон Парк, Н. Й., в суботу, в год. 10 рано.

В. Й. П.

Володимир Цісик, секр.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

ЙОНГСТАВН, О.

З Українського Дня на народні цілі.

Неділя, 13 вересня ц. р., лишиться на довший час дорогим спомином у серцях місцевих українців. Ранок був хмарний, бо падав дощ, та опісля виногодилося і настав такий гарний день, що здавалося, що сама природа сприяє тим, що піднялися влаштувати це свято. Ідора Парк, у якім відбулося це свято, почав оживати напливом усе нових людей, навіть з далеких околиць, як з Ембридж, Шарон, Клівленд, Акрон, Пітсбурґ та інших місцевостей. За короткий час парк був наповнений поверх 3,000 людей.

Свято почалось походом через парк пластунів і пластунок під проводом о. В. Дякова, та походом Чорноморських Січей з Йонгставн, Клівленд і Ембрідж. Любо було дивитись на цю молоду дітвору, яка йшла походом та співала відповідні українські пісні. В годині 3-тій почалася на площі програма. Вправи пластунів і пластунок випали чудово. Опісля були ріжні перегони старших і молодших.

В 6-тій годині ввечір було приняття українців з дальших місцевостей та місцевих американських гостей. В 7-мій годині танцюристи Авраменка під проводом панни Анни Гіль відтанцювали гарно кілька танків. Накінець о. В. Дяків, що приложив багато труду для вшанування цього Дня, подякував усім українцям, що своєю участю звеличали це свято.

Чистий прихід з Українського Дня виносив $100, а А. Віблей жертвував $2 та П. Сельчак $1, отже разом вислано через Обєднання $103, призначуючи ту жертву на такі цілі: $30 на інвалідів, по $20 на політичних вязнів і визвольну боротьбу, по $10 на Рідну Школу та Музей у Празі, по $6.50 для матерей Біласа й Данилишина.

За Комітет Українського Дня:

В. Середницький, предс.; С. Циццик, касієр; Анна Гіль, секр.; о. В. Дяків, завідуючий програмою.

ЛІКАРІ В ЧСР.

чехословацькій републиці провадять практику 9,300 лікарів, а з лікарями в санаторіях і лічницях є всіх 11,000. В Чехії більше як 5,000 (на 1,000 душ один), в Мораві 2,300, у Словаччині 1,666, а на Закарпатті 269 лікарів.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".